

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 29. mai 2018
(OR. en)

9291/18

RECH 224
TELECOM 150
IND 142
MI 392
COMPET 364
DATAPROTECT 102
ECOFIN 484
CYBER 113

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	29. mai 2018
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	9029/18 RECH 186 TELECOM 142 IND 136 MI 355 COMPET 318 DATAPROTECT 94 ECOFIN 428 CYBER 104
Teema:	Euroopa avatud teaduse pilv - Nõukogu järeldused (vastu võetud 29. mail 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused Euroopa avatud teaduse pilve kohta, mille nõukogu võttis vastu oma 29. mail 2018. aastal toimunud 3620. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED**Euroopa avatud teaduse pilve kohta****EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,****TULETADES MEELDE**

- oma 27. mai 2016. aasta järeldusi avatud teaduse süsteemile ülemineku kohta¹, milles kutsuti komisjoni, liikmesriike ja sidusrühmi üles võtma vajalikke meetmeid avatud teaduse tegelikkuseks muutmiseks ning toetama vajadust kooskõlastatud meetmete järele asjakohastel riiklikel, ELi tasandi, mitmepoolsetel ja rahvusvahelistel foorumitel;
 - 2017. aasta veebruaris vastu võetud Euroopa Parlamendi resolutsiooni Euroopa pilvandmetöötamise algatuse kohta, millega toetatakse Euroopa avatud teaduse pilve ning milles kutsutakse komisjoni ja liikmesriike üles koos muude sidusrühmadega koostama tegevuskava, et võimalikult kiiresti esitada selge ajakava Euroopa avatud teaduse pilve raames ette nähtud meetmete rakendamiseks;
1. TUNNUSTAB edusamme, mida on tehtud juurdepääsu arendamiseks maailmatasemel Euroopa andmetaristutele ja pilvteenustele pärast komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatise „Euroopa pilvandmetöötamise algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ ning komisjoni 10. mai 2017. aasta teatise (digitaalse ühtse turu strateegia rakendamise vahekokkuvõtte kohta) avaldamist, millega kinnitatakse vajadust koostada Euroopa avatud teaduse pilve rakendamise tegevuskava;

¹ 9526/16

2. VÕTAB TEADMISEKS Euroopa avatud teaduse pilve deklaratsiooni, mis võeti vastu 26. oktoobril 2017. aastal pärast Euroopa avatud teaduse pilve alast 12. juuni 2017. aasta tippkohtumist, mille eesmärk oli vaadata läbi Euroopa avatud teaduse pilve prioriteetseid meetmeid vajavate valdkondade rakenduskavad, suurendada pühendumist ja saavutada konsensust, ning TULETAB MEELDE, et Euroopa avatud teaduse pilve loomine, mis praegu on üks peamisi teaduspõhiseid protsesse ELis, põhineb Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide ühisel vastutusel, võttes arvesse sidusrühmade kaasatust ja tuge;
3. TOONITAB, et uudsete lahenduste kasutuselevõtmisel ja edasiarendamisel kvaliteetsete teaduslike andmete tõhusaks esitamiseks ja kasutamiseks, millel on tõhusad deskriptorid, mis on hõlpsasti juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad, rakendades täielikult FAIR² põhimõtteid ning arendades ja edendades ühiskasutatavaid andmeid (data commons), tuleks arvesse võtta teadusringkondades juba tekkinud tavasid, Euroopa teadustaristu strateegiafoorumi (ESFRI) teadustaristuid, e-taristuid ning muid asjakohaseid riiklikke taristuid;
4. RÕHUTAB, et andmete jagamisega seonduvalt tuleb arvesse võtta asjakohaseid kaubanduslikke, eraelu puutumatuse ja turvalisuse huvisid, järgides valemit „nii avatud kui võimalik, nii suletud kui vajalik“;
5. Tervitab sellega seoses komisjoni talituste töödokumenti Euroopa avatud teaduse pilve rakendamise tegevuskava kohta, milles on esitatud Euroopa avatud teaduse pilve ühtne mudel ja kaheetapiline lähenemisviis Euroopa avatud teaduse pilve väljaarendamiseks; VÕTAB TEADMISEKS Euroopa avatud teaduse pilve rakendamise esimese etapi jaoks kavandatud toetuse ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammist („Horisont 2020“) rahastatavate projektide kaudu ning RÕHUTAB, kui tähtis on koordineerida erinevaid käimasolevaid ja tulevase ELi raamprogrammide vahenditest rahastatavaid Euroopa avatud teaduse pilve teemalisi projekte, sealhulgas riikidevahelisi algatusi, mille tegevus on seotud Euroopa avatud teaduse pilvega; TOONITAB, et teise etapi algus sõltub esimese etapi hindamisest komisjoni ja liikmesriikide poolt ega mõjuta 2020. aasta järgset mitmeaastast finantsraamistikku;

² Leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable – FAIR).

6. TUNNISTAB, et Euroopa avatud teaduse pilve arendamine kujutab endast pakkumise osa laiemast poliitilisest algatusest, mille eesmärk on tagada võimalikult avatud juurdepääs teadusuuringute tulemustele ning avatud teaduse tavade peavoolustamine Euroopas; RÕHUTAB, et tõhususe huvides tuleb tegutseda samaaegselt nõudluse poolel, kus teadusuuringute rahastajad soodustaksid avatud juurdepääsu, volituste andmist andmehalduseks ning FAIR-põhimõtete rakendamist, samuti stiimulite ja preemiate pakkumist. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike TUNGIVALT ÜLES tagama, et Euroopa avatud teaduse pilv oleks kasutajakeskne keskkond, mis esialgu oleks suunatud eelkõige teadusringkondadele, tuginedes selle enimarenenud tavadele, ning avaneks seejärel veelgi laiemale kasutajaskonnale, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kodanikele ja ametiasutustele;
7. TUNNISTAB, et avatuma kultuuri omaksvõtmine teadlaste hulgas on Euroopa avatud teaduse pilve eduka rakendamise eeltingimus, mistõttu tuleks võtta arvesse käimasolevaid arutelusid teadlaskarjääri teenete kohta ja selle kohta, kuidas praeguseid parameetreid saaks uutega täiendada;
8. NÕUSTUB, et Euroopa avatud teaduse pilve mudel peaks põhinema andmetaristute üleeuroopalisel ühendusel, et see oleks paindlik ja kohandatav sidusrühmade muutuvatele vajadustele; pidades silmas sellise riiklike ja Euroopa andmetaristute ühenduse loomise võimaldamist, INNUSTAB liikmesriike kutsuma oma asjaomaseid kogukondi, nagu e-taristuid, teadustaristuid, teadusuuringuid rahastavaid organisatsioone ja teadusuuringuid tegevaid organisatsioone üles organiseerima, et valmistada neid ette Euroopa avatud teaduse pilvega ühinemiseks, ning KUTSUB komisjoni ÜLES kasutama optimaalselt ära käimasolevaid projekte, olemasolevaid eksperditeadmisi ning teadmisi, mis on kättesaadavad selliste olemasolevate algatuste kaudu nagu ESFRI, e-IRG, GO FAIR jt;

9. LEIAB, et arvestades Euroopa avatud teaduse pilve avatud laadi, peaks selle areng olema kaasav ja järkjärguline protsess ning SOOVITAB komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et sidusrühmad saavad osaleda vabatahtlikkuse alusel, valides milliseid teenuseid või andmestikke nad saavad jagada olemasolevatele vahenditele tuginedes ning kohaldatavate normide ja määruste kohaselt;
10. KUTSUB sellest tulenevalt komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma ühiselt riikide teadusandmete taristute kaardi loomist ning algatusi liikmesriikides, mis võiksid olla ühised, tagamaks, et nõuetekohaselt võetakse arvesse olemasolevaid struktuure, pädevusi, funktsioone ja algatusi teadusandmete haldamise vallas;
11. TOONITAB, et Euroopa avatud teaduse pilve edu võtmeteguriteks on usaldusväärne juhtimine ja kestlik ärimudel ning piisava arvu andmevaldkonna spetsialistide väljakoolitamine. TOETAB Euroopa avatud teaduse pilve haldamist käsitlevat kaheetapilist lähenemisviisi, millega võimaldatakse kõikidel liikmesriikidel ja komisjonil suunata ja juhtida Euroopa avatud teaduse pilve esialgset arendamist esimese etapis. Euroopa avatud teaduse pilve haldamine peaks teises etapis muutuma enamjaolt sidusrühmapõhiseks, säilitades samas kõikide liikmesriikide ja komisjoni suunava rolli kõrgemal tasandil. SOOVITAB seada ESFRiga sisse tõhusa koordineerimise;
12. TERVITAB Euroopa avatud teaduse pilve mudelit, mis koosneb kuuest omavahel seotud tegevussuunast (ülesehitus, teenused, andmed, juurdepääs, normid, juhtimine), ning KUTSUB komisjoni ja kõiki liikmesriike ÜLES looma avatud teadust ja innovatsiooni käsitleva ERACi alalise töörühma soovitusi arvesse võttes juhtimisraamistiku, millega tagatakse teadusringkondade sidusrühmade osalemine ja kõikide liikmesriikide tõhus kaasatus ning mis vastab järgmistele põhimõtetele ja kriteeriumitele:
 - a. olemasolevate andmetaristute ühendatus ja koostalitlusvõime, austades samas kõnealuste taristute juhtimis põhimõtteid ja rahastamismehhanisme;

- b. selged ja tõhusad suhted Euroopa avatud teaduse pilve juhtimisraamistiku moodustavate erinevate organite vahel ning eelkõige pilve nõukogu ja juhatuse rollide selge määratlemine, tagades mõlema organi selgelt määratletud ülesanded, kusjuures nimetatud nõukogu teostab järelevalvet Euroopa avatud teaduse pilve juhtimistegevuse elluviimise üle;
 - c. objektiivsed ja läbipaistvad kriteeriumid liikmesriikide ja assotsieerunud riikide esindajate ja sidusrühmade valimiseks ja kaasamiseks, hõlmates näiteks suuri üleeuroopalisi teadustaristuid, riiklikke teadusasutusi ja ülikoole juhatuses, töörühmades/alarühmades ning muudes asjaomastes komiteedes;
 - d. Euroopa avatud teaduse pilve juhtimisraamistiku kaasavus ja avatus, et tagada tõhus suhtlus tegutsejate³ ja otsustajate vahel;
 - e. Euroopa avatud teaduse pilve käsitleva teadusliku oskusteabe arendamine.
13. INNUSTAB komisjoni nimetama Euroopa avatud teaduse pilve organitesse tippspetsialiste, kel on head sidemed teadusringkondadega ning kes on seotud riiklike ja rahvusvaheliste algatustega, ning tagama kõikide sidusrühmade osalemise, olenemata sellest, kes Euroopa avatud teaduse pilve deklaratsiooni praegu heaks on kiitnud;
14. KUTSUB komisjoni üles tegema kõik jõupingutused, et Euroopa avatud teaduse pilve juhtimisstruktuur 2018. aastal kasutusse võetaks, konsulteerides põhjalikult ERACiga ja mõjutamata kvaliteeti;
15. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et Euroopa avatud teaduse pilve võimalused on maksimeeritud kõikide liikmesriikide jaoks, sealhulgas eelkõige selle tehnilise ülesehituse ja erimeetmete, näiteks inimkapitali investeerimise kaudu, et toetada nende taristute ühendamist Euroopa avatud teaduse pilve;

³ 2017. aasta juunis toimunud Euroopa avatud teaduse pilve tippkohtumisel osalejad ja pilve deklaratsioonile allakirjutanud, kes on võtnud kohustuse viia ellu Euroopa teaduse pilve, tervitades samas uusi osalejaid, kes selles ettevõtmises kaasa lüüa soovivad.

16. KUTSUB ÜLES Euroopa avatud teaduse pilve tõhusalt rakendama ning ESITAB komisjonile ÜLESKUTSE analüüsida liikmesriikidega konsulteerides Euroopa avatud teaduse pilve edasist rahastamist ja mis tahes muid eelarveotsuseid, mis tulenevad Euroopa avatud teaduse pilve rakendamisest; RÕHUTAB, et eriti oluline on töötada välja kestlik ärimudel ja valida arendustöö teiseks etapiks sobivaim õiguslik vahend;
 17. RÕHUTAB teadusandmete haldamise globaalset iseloomu, tervitab käimasolevaid arutelusid rahvusvaheliste foorumite kontekstis ning KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES koordineerima oma seisukohti rahvusvahelises kontekstis.
-